

№ 21/1967.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag angående ändring av
landskapslagen om reglering av byggnadsverksam-
heten.

Genom lag den 29 april 1966 (FFS 250/66) undergick rikets byggnads-
lag en genomgripande ändring. Ändringen innefattade bl.a. obligatorisk
byggnadsordning i landskommun, åtgärder som avser utgörande av bygg-
nadsplan i landskommunerna, avskaffande av skyldigheten för kommun att
underställa beslut om tomtindelning och en del andra frågor i anslut-
ning till dessa. Den mest betydelsefulla ändringen var dock överföran-
det av byggnadsplaneringen i landskommunerna till en kommunal angelägen-
het.

Landskapsstyrelsen har för närvarande planer på att genomföra en
motsvarande reform av landskapets byggnadslagstiftning. Frågan har dock
ännu inte utretts så långt, att det skulle vara möjligt att redan nu
lägga fram ett lagförslag, som skulle helt motsvara denna reform.

En motsvarande reform av landskapets byggnadslag har nämligen sam-
band också med sådana större frågor, som regionplanering och kommunsam-
manslagning. Att liksom i riket överföra byggnadsplanläggningen helt på
kommunerna skulle med tanke på de mindre kommunernas små resurser i
dagens läge icke vara ändamålsenligt. Genom de kommunsammanslagningar
som ägt rum i riket och de regionplaneförbund, som där bildats, bygger
hela planeringsväsendet på en fastare grund ifråga om såväl område som
befolkning och ekonomi. De små kommunerna i landskapet har naturligtvis
inte samma möjligheter som de stora kommunerna i riket eller som Marie-
hamns stad, att upprätthålla en tjänstemannakår, som kunde handhava de
uppgifter, som en planläggning förutsätter, även om sådana uppgifter i
vissa fall kan anförtros utomstående sakkunniga personer. Med hänsyn
till detta är det enligt landskapsstyrelsens uppfattning än så länge
mest ändamålsenligt att byggnadsplaneringen i landskommunerna såsom
hittills skulle ankomma på landskapsstyrelsen så, att kommunerna endast
på uppdrag kan utgöra byggnadsplaner.

Å andra sidan förutsätter även en mindre omfattning av byggnadsplane-
läggning att särskilda byggnadsnämnder tillsättes i kommunerna och att
byggnadsinspektionen utvecklas i högre grad än vad som hittills varit
fallet. Likaså skulle tiden kanske nu vara mogen för införandet av obli-
gatoriskt byggnadslov också på landsbygden. En viss utökad kontrollverk-
samhet av byggnadsverksamheten kommer naturligtvis att ske g om den
nyligen genomförda ändringen av bostadsproduktionslagen, men enbart den

utvidgningen kan icke anses vara tillfyllest.

Så snart utredningen i ovanberörda frågor blivit slutförd har landskapsstyrelsen för avsikt att lägga fram ett lagförslag, som skulle innebära en motsvarande reform av byggnadsregleringen på landsbygden.

För Mariehamns stads del är förhållandena dock helt annorlunda. Staden har numera i sin tjänst teknisk personal i nödvändig omfattning. Mättningsväsendet i staden har även till sin tekniska nivå förbättrats.

Då utförandet av tomtindelningen är angiven i stadsplanen kan redan nu i samband med fastställande av stadsplanen landskapsstyrelsen giva staden rätt att verkställa därmed godkänd tomtindelning utan vidare underställelse. Med beaktande av att byggnadsförbud för ett byggnadskvarter eller del därav enligt gällande lag gäller till dess tomtindelningen är fastställd skulle en ändring av landskapslagen i det avseende som genomförts i riket underlätta och påskynda byggnadsverksamheten i staden. Enligt gällande lag kan fullmäktiges beslutanderätt i fråga om godkännande av tomtindelning genom reglementet för stadsstyrelsen överföras till densamma. Stadsfullmäktige har även i vissa fall överfört denna befogenhet på stadsstyrelsen. För den skull och med beaktande av tomtindelningens ovannämnda karaktär föreslås, att godkännande av tomtindelning och ändring därav skulle enbart ankomma på stadsstyrelsen. Likaså föreslås gällande lag bli ändrad så, att fullmäktiges beslutanderätt i fråga om smärre ändringar av stadsplanen i reglementet för stadsstyrelsen skulle kunna överföras till stadsstyrelsen i enlighet med vad i reglementet närmare därom föreskrives.

Med hänvisning till ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a n s l a g

angående ändring av landskanslagen om reglering av byggnadsverksamheten.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 36 1 mom., 37 §§, 39 § 2 mom. och 41 § 2 mom. lagen den 22 december 1959 om reglering av byggnadsverksamheten (29/59) såsom följer:

36 §.

Till byggnadskvarter hörande område skall indelas i tomter, då markägare därom anhåller eller det eljest befinnes nödigt (tomtindelning).

- - - - -

37 §.

Stadsplan antages av stadsfullmäktige. Fullmäktiges beslutanderätt må ifråga om smärre ändringar av stadsplanen i reglementet för stadsstyrelsen överföras till stadsstyrelsen i enlighet med vad i reglemen-

tet närmare bestämmes. Beslut om antagande eller ändring av stadsplan skall underställas landskapsstyrelsen för fastställelse.

Tomtindelning godkännes av stadsstyrelsen.

39 §.

Ägare av tomt eller del därav är berättigad att hos stadsstyrelsen göra framställning om ändring av tomtindelningen.

41 §.

Byggnadsförbud gäller:

1) i byggnadskvarter eller del därav, beträffande vilket tomtindelning icke godkänts;

2) på tomt, som icke är införd i tomtregistret;

3) på område, för vilket enligt stadsfullmäktiges beslut skall uppgöras stadsplan eller i fråga om vilket beslut fattats om ändring av stadsplanen eller tomtindelningen;

4) på område, för vilket stadsplan antagits eller ändring av stadsplanen godkänts, till dess underställningen angående dess fastställelse avgjorts; samt

5) på område, för vilket landskapsstyrelsen, då den lämnat stadsplan eller ändring därav utan fastställelse, utfärdat byggnadsförbud.

Mariehamn, den 8 augusti 1967.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Martin Isaksson.

Lagberedningssekreterare Sune Carlsson